

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa Gminy Miejskiej K.

przeciwko H. J., M. B. i A. J.

o eksmisję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2010 r.,

skargi pozwanej H. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 listopada 2009 r., sygn. akt II

Ca (...),

odrzuca skargę, oddala wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Uzasadnienie

W związku ze skargą pozwanej H. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 listopada 2009 r. należy zważyć, co następuje.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: 1) oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, 2) przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, 3) wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, 4) uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, 5) wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych

środków prawnych nie było i nie jest możliwe, a ponadto – gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 – że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi, 6) wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem wyroku niezgodnego z prawem (por.: postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, OSNC z 2006 r., nr 1, poz. 16; postanowienie SN z dnia 23 września 2005 r., sygn. akt III CNP 5/05, nie publ.; postanowienie SN z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. akt I CNP 19/05, nie publ.; postanowienie SN z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt IV CNP 38/05, OSNC z 2006 r., nr 7 – 8, poz. 141). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego ten kreatywny wymóg skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obliuguje skarżącą do złożenia oświadczenia, że szkoda wystąpiła, jak również do wskazania jej rodzaju i rozmiaru, a ponadto do powołania lub przedstawienia dowodów lub innych środków uwiarygodniających jej twierdzenie. Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostaje spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym wyrokiem a doznanymi skutkami jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (tak m.in.: postanowienie SN z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, teza opublikowana w Biuletynie SN z 2006 r., nr 6, s. 8; postanowienie SN z dnia 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06 nie publ.). Tak rozumianego obowiązku skarżąca nie spełniła. Skarżąca może powoływać się tylko na taką szkodę, która została już wyrządzona na skutek wydania zaskarżonego wyroku, a nie na szkodę, która może powstać dopiero w przyszłości. W chwili wniesienia skargi szkoda musi już istnieć, a więc nie wystarcza zagrożenie jej wystąpienia (postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. akt II BP 1/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 30 września 2008 r., I CNP 63/08, nie publ.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 października 2005 r. (sygn. akt V CNP 28/05, nie publ.), skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem nie służy zapobieganiu wyrządzenia szkody, mogącej powstać wskutek wydania orzeczenia sądowego, lecz jest środkiem prawnym, który w razie jego uwzględnienia stanowi podstawę wystąpienia z powództwem

przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej orzeczeniem sądowym (por. także: postanowienie SN z dnia 15 lutego 2006 r., sygn. akt IV CNP 7/05, nie publ.; postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CNP 102/06, nie publ.; postanowienie SN z dnia 25 maja 2007 r., sygn. akt II CNP 51/07, nie publ.). Nie jest zrozumiałe dlaczego skarżąca, podając hipotetyczną wartość rynkową nieruchomości zlokalizowanych w K., upatruje jej szkodę w konieczności nabycia prawa własności dwóch nieruchomości, podczas gdy była ona jedynie najemcą lokalu, z którego nakazano jej eksmisję oraz przyznano jej prawo do lokalu socjalnego i wstrzymano wykonanie eksmisji do momentu zaoferowania zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżąca obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżąca powinna wykazać, że od zaskarżonego wyroku nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 108/08, nie publ.). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogły odnieść skutku. Skarżąca musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć” czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i nie budzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC z 2006 r., nr 7 - 8, poz. 140). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną czy skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r., sygn. akt I CNP 50/08, nie publ.). Natomiast trzyzdaniowa wzmianka, zawarta w uzasadnieniu skargi, na temat niemożliwości zaskarżenia kwestionowanego wyroku w drodze skargi kasacyjnej i skargi o wznowienie postępowania nie może być uznana za wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. (por.: postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 111/08, nie publ.).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu należy zauważyć, że skoro rozpoznawana skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesiona przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd podlega odrzuceniu, to brak jest uzasadnienia dla przyznania mu od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob. postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ.).